

Nöyrä puu

Puusta kaupunkirakentamisen uusi normaali

Puurakentamisen webinaari: Strategia kimmokkeena, jalkautuksella tavoitteeseen 17.10.2023

Demos Helsinki

Otto-Wille Koste

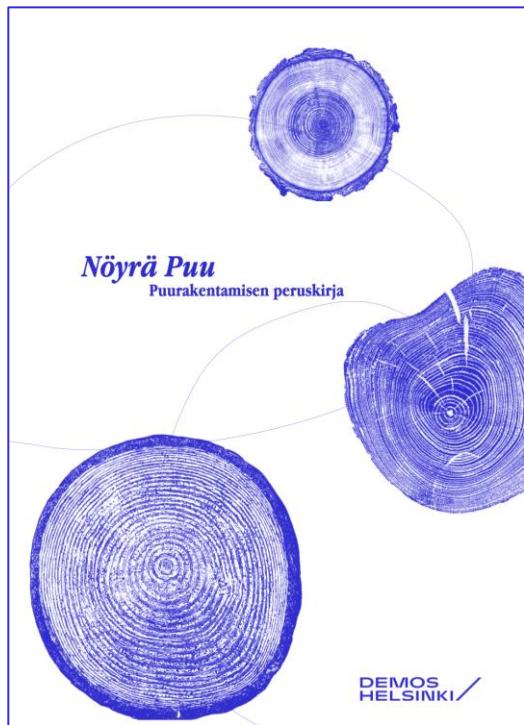
otto-wille.koste@demoshelsinki.fi

+358 40 521 7122

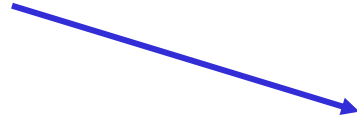
Nöyrä Puu: Puurakentamisen peruskirja

Yksi Nöyrä puu -prosessin lopputuloksista oli Puurakentamisen peruskirja.

Se on luettavissa Demos Helsingin [nettisivuilla](#).

miksi:

Tavoitteiden ja toiminnan kiulu

paljon eriäviä intressejä

ei yhteisiä pelisääntöjä

aiheen monimutkaisuus

mitä:

Vahvistetaan yhteistä suuntaa ja tiedonjakoa eri toimijoiden välillä.

miten:

Humble Timber, Nöyrä Puu

Ehdotuksemme: Humble Governance

---

1. Nöyrä ongelmanratkaisu tarkoittaa että tunnustamme, ettemme tiedä kaikkia ratkaisuja.

1. Nöyrä yhteistyö tarkoittaa, että luovutamme ihmisille vapauden ja vastuun etsiä ja kehittää ratkaisuja asioihin, jotka ovat heitä lähellä.

1. Nöyrä politiikka tarkoittaa että olemme valmiita tekemään yhteistyötä myös erimielisten kanssa. Olemme valmiita jakamaan heidän kanssaan myös valokeilan silloin kun onnistumme.

Haasteet:

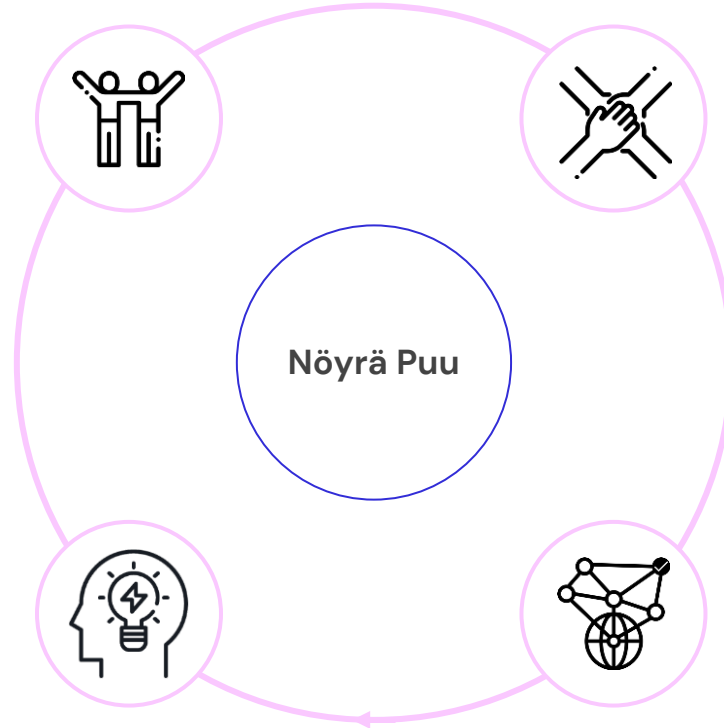
- Erehtymättömyyden kulttuuri
- Systemisyyden puute, silot ja pirstaleinen tietopohja
- Institutionaalinen lyhytkatseisuus

1. Ohut konsensus

Kerätään puurakentamisen kannalta relevantti joukko toimijoita, joiden kanssa **pyritään ohueen konsensukseen** puurakentamisen ja asunnontuotannon kehystavoitteista.

4. Tavoitteiden päivittäminen

Kehystavoitteiden tarkentaminen yhdessä tehdyn tiedonhankinnan jälkeen takaa paksumman konsensuksen seuraavalla kierroksella. Luotetaan siis osallistujien tarjoilemien ratkaisujen kykyyn tuottaa relevantteja ratkaisuja bottom-up-hengessä.

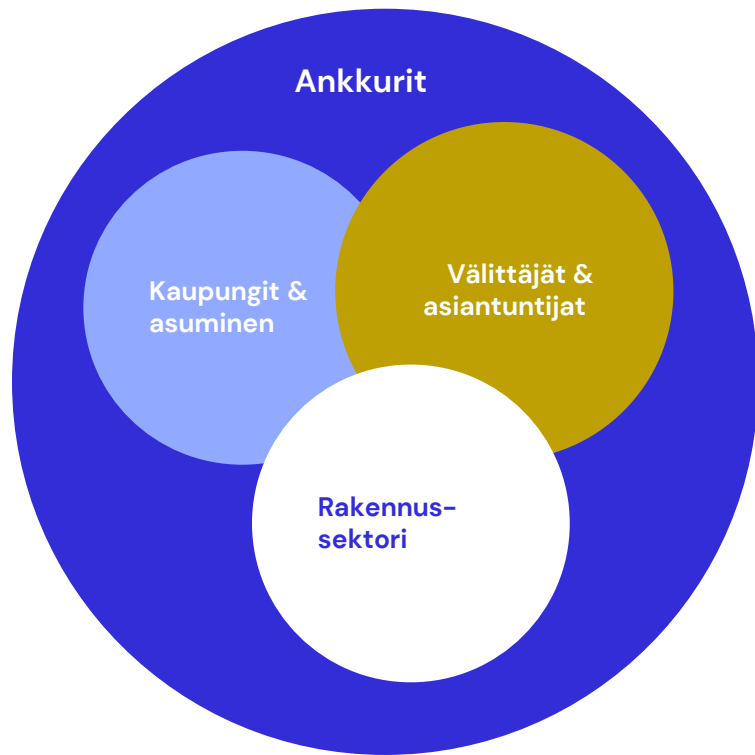
2. Hajautettu ongelmanratkaisu

Kehystavoitteiden saavuttamiseksi käynnistetään **hajautettu ongelmanratkaisu**: kerätään eri tasoisia innovaatioita ja ratkaisuja, jotka tekevät mahdolliseksi yhteiset tavoitteet. Kullakin toimijalla on oikeus tuoda käsiteltäväksi omasta näkökulmastaan toimivia ratkaisuja – teknologioista ohjauskeinoihin.

3. Vertaisoppiminen

Vertaisoppimisen mekaniikka hyödyntäen varmennetaan eri sidos- ja poliittisen ryhmien ajattelun yhteinen kehittyminen.

Hankkeeseen osallistuneet tahot

Ankkurit

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Helsinki

Asuminen

Y-SÄÄTIÖ

Rakennussektori

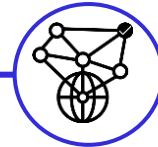

Puutuoteteollisuus

SKANSKA

BONAVA

Ohut konsensus: "Vuonna 2030 puurakentamisesta on tullut kaupunkirakentamisen uusi normaali"

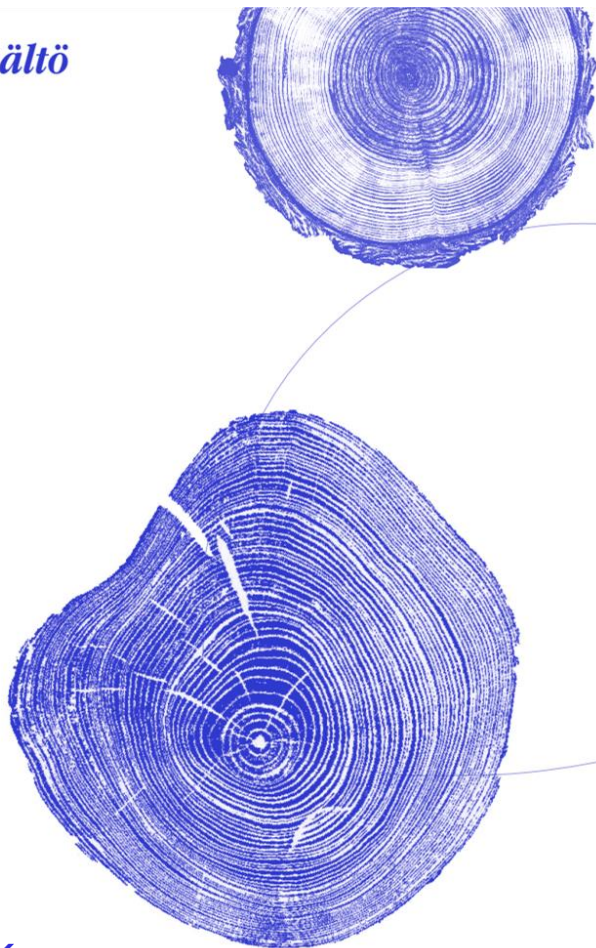
Koska...

- Meidän on vältettävä kaupunkirakentamisen hiilipiikki, joka syö hiilineutraalisuustavoitteiden uskottavuutta.
- Rakentamisen lainsäädäntö alkaa lähivuosina ohjata rakennusten koko elinkaaren päästöjä, mikä korostaa puun roolia kaupunkirakentamisessa.

Onnistumisen reunaehdot:

- Jotta puurakentaminen pystyy tukemaan kasvavien kaupunkiseutujen asuntorakentamisen tavoitteiden toteutumista, on sen oltava hinnaltaan kilpailukykyistä muiden materiaalien kanssa.
- Tämä vaatii sitä, että ratkaisut nostavat rakentamisen tuottavuutta, rakentamisen kustannuksiin liittyvät riskit vähenevät ja loppukäyttäjien maksuhalukkuus kasvaa.
- Lisäksi puurakentamisen on tapahduttava kestävänsä metsätalouden ehdoilla ja oltava ympäristövaikutuksiltaan positiivista.

Sisältö

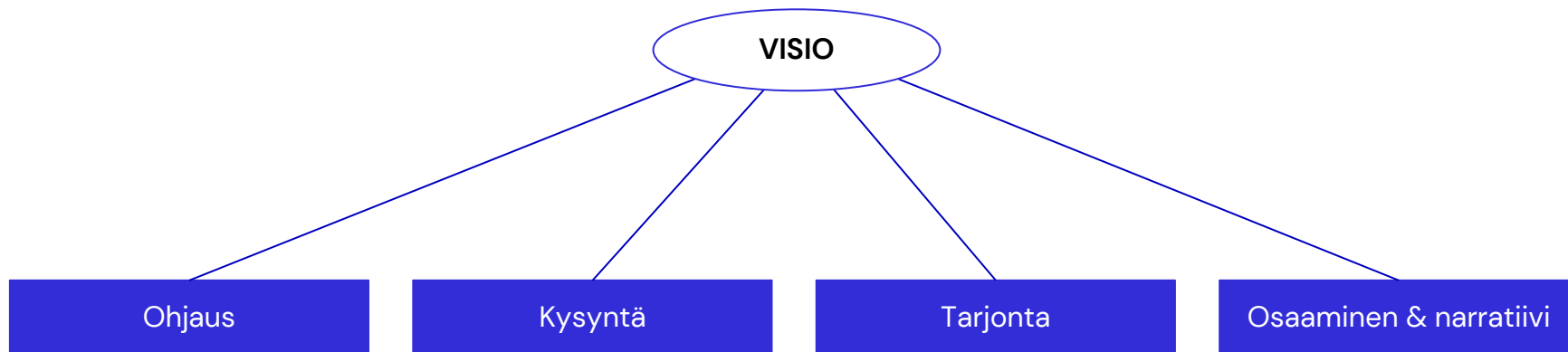
Kiitokset	08
Johdanto	12
Puurakentamisen potentiaali	14
Puurakentamisesta uusi normaali	16
Ohjaus	18
<i>Kaavoitus</i>	21
<i>Tontinluovutus</i>	23
<i>Muu ohjaus</i>	25
Kysyntä	26
<i>Sijoittajakysyntä</i>	29
<i>Kuluttajakysyntä</i>	31
<i>Julkinen rakennuttaja ja ARA-rakentaminen</i>	33
<i>Rakennuttaja</i>	35
Tarjonta	36
<i>Vakiointi</i>	39
<i>Rakentamisen prosessi</i>	41
<i>Yhteistyö</i>	43
<i>Kestävän metsätalouden ehdoilla</i>	45
Osaaminen ja tietopohja	46
<i>Opetussuunnitelmat ja oppilaitokset</i>	49
<i>Elinikäinen oppiminen</i>	51
<i>Asenteet ja narratiivi</i>	53
Yhteenveto	54
Miten tästä eteenpäin	56

Nöyrä puu visio: puurakentamisesta tulee kaupunkirakentamisen uusi normaali 2020-luvun aikana.

Kaikki kaupunkirakentaminen ei muutu puurakentamiseksi mutta puurakentaminen asettaa standardin: kun tavoitteena on vähentää radikaalisti päästöjä, luo vähäpäästöisin tarjolla oleva rakennusmateriaali perustason tulevalle rakentamiselle.

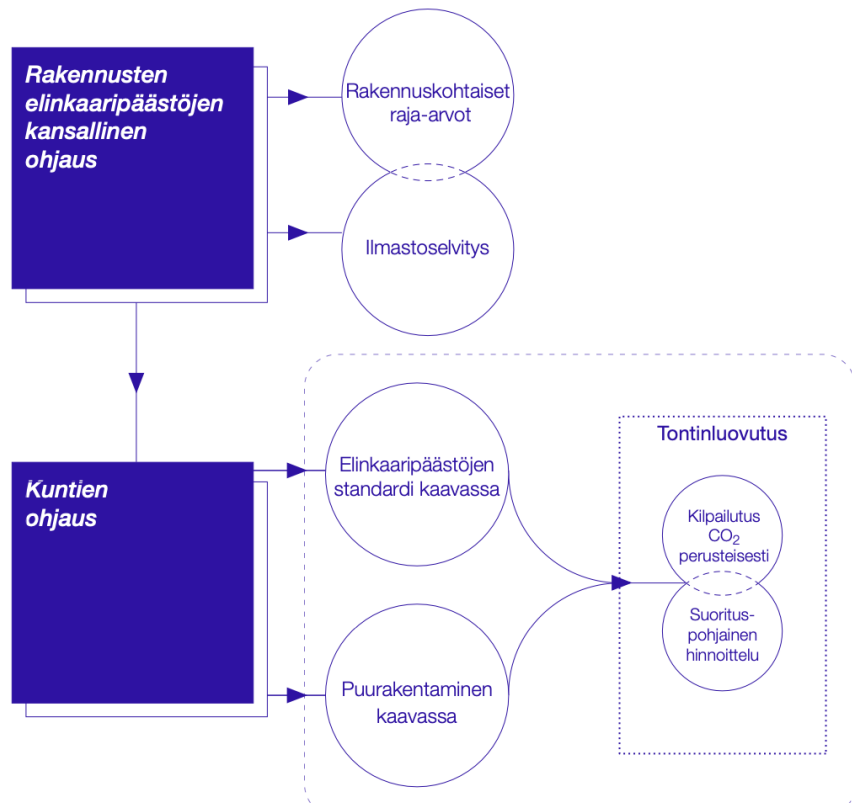
Nöyrä puu visio: puurakentamisesta tulee kaupunkirakentamisen uusi normaali 2020-luvun aikana.

Kaikki kaupunkirakentaminen ei muutu puurakentamiseksi mutta puurakentaminen asettaa standardin: kun tavoitteena on vähentää radikaalisti päästöjä, luo vähäpäästöisin tarjolla oleva rakennusmateriaali perustason tulevalle rakentamiselle.

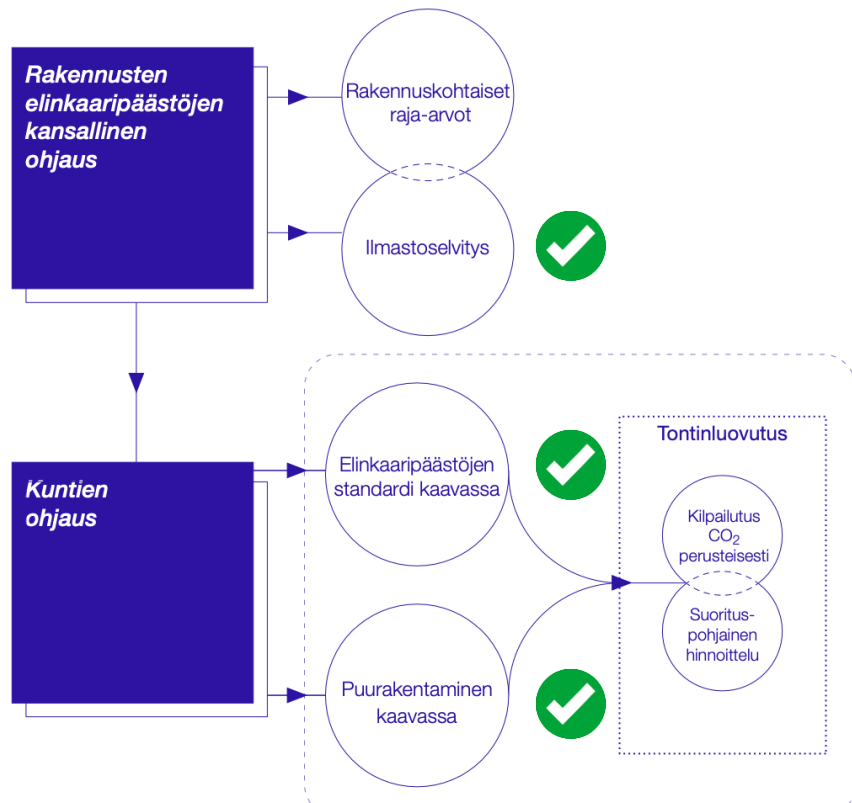
Tulevaisuuskuva 2030: ohjaus

1,5 asteen tavoitteen kanssa linjassa olevat rakennusvaiheen ja elinkaaren päästötavoitteet ohjaavat jokaista rakennushanketta. Ennakoitavat lupaprosessit sekä johdonmukainen ohjaus kaavoituksessa ja palomääräyksissä tukevat rakentamisen päästövähennyksiä ja edistävät innovointia.

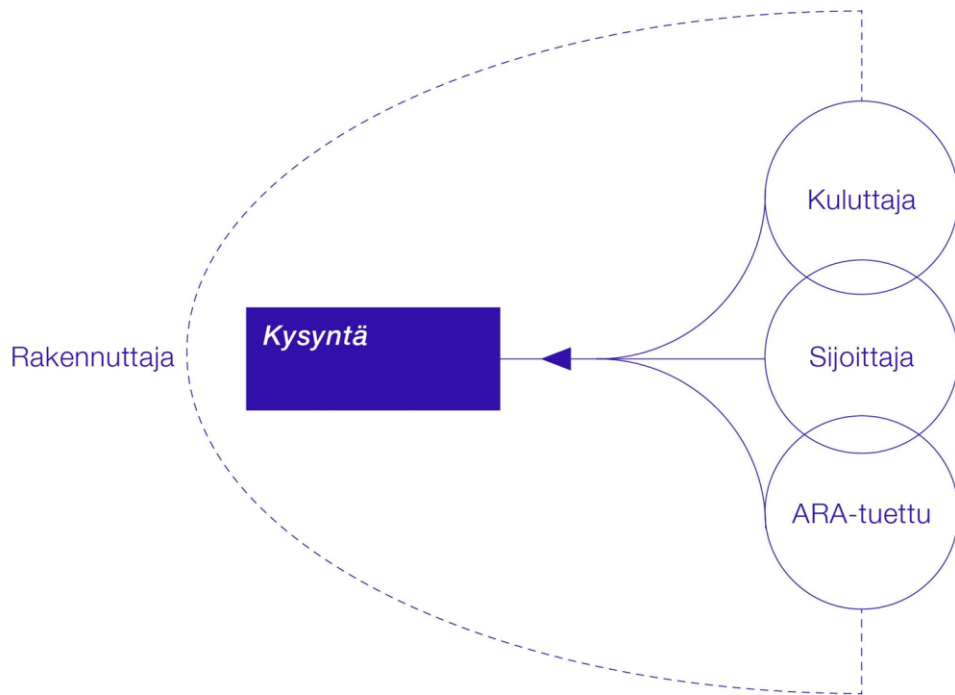
Tulevaisuuskuva 2030: ohjaus

1,5 asteen tavoitteen kanssa linjassa olevat rakennusvaiheen ja elinkaaren päästötavoitteet ohjaavat jokaista rakennushanketta. Ennakoitavat lupaprosessit sekä johdonmukainen ohjaus kaavoituksessa ja palomääräyksissä tukevat rakentamisen päästövähennyksiä ja edistävät innovointia.

Tulevaisuuskuva 2030: kysyntä

Puurakentamisen hyödyt tunnetaan laajasti, myös kuluttajien keskuudessa. Sijoittajien näkökulmasta puurakentamisen riski ja tuotto ovat balanssissa ja he haluavat ostaa ja rakennuttaa puukerrostaloja. ARA sekä yleishyödyllistä asuntotuotantoa tekevät ovat kirittäneet kuntien ilmastotavoitteita sekä panostaneet määrätietoisesti puuhun ja auttaneet siten osaltaan markkinan kehitystä.

Tulevaisuuskuva 2030: tarjonta

Alan toimijoilla - puutoimittajilla, rakennuttajilla, rakentajilla, suunnittelijoilla ja rahoittajilla - on jaettu visio ja motivaatio muuttaa toimintamallejaan puukerrostalorakentamiseen soveltuvaksi. Tiivis ja avoimuuteen perustuvan yhteistyön myötä tietyt rakennusosat, liitokset ja prosessivaiheet on vakioitu. Tilaajat ja tuottajat osaavat huomioida esivalmistusasteen noston suunnittelun alusta saakka. Puurakennustuotannon lisääminen on tapahtunut kestävän metsätalouden ehdoilla, tarkoittaen hiilivarastojen ja monimuotoisuuden priorisointia päätöksenteossa.

Tulevaisuuskuva 2030: osaaminen ja narratiivi

Puukerrostalorakentamisen ratkaisut kuuluvat kaikkien rakentamisen ammattilaisten perusosaamiseen ja yrityksissä on monipuolisesti puurakentamisen osaamista. Puurakentamiseen liittyvää tutkimustietoa ja käytännön ratkaisuja on avoimesti tarjolla paljon.

Täydennyskoulutukset ja elinikäinen oppiminen on mahdollistettu koulutuslaitosten, työnantajien ja ammattiliittojen hyvällä yhteistyöllä. Onnistuneet puukohteet ovat osaltaan lisänneet puurakentamisen näkyvyyttä kaupungeissa. Puukerrostalorakentaminen symboloi sekä rakennusalan murrosta että kaupunkien siirtymää hiilineutraaliuteen.

Yhteistyöllä eteenpäin!

Kiitos!